

vendes til at ophæve Suffertolden eller til en Alderdomsforlørgelse for ubemidlede, maa for de ubemidlede være hævet over al Tvivl. — Vi have imidlertid ikke anset det for rigtigt at indskrænke os til i ganske almindelige Udtryk at bringe denne Sag ind i Tinget. Vi have ment, at det var nødvendigt, for at dette Valg kunde staa fuldstændig klart, at forelægge et fuldstændigt Forslag om en Alderdomsforlørgelse. Først naar et saadant Forslag foreligger, vil der med Grund kunne dømmes om de Fordele, der opnaas derved.

Naar jeg nu skal gaa over til at fremstille i Hovedtrækkene det Forslag, vi herved have den Ære at forelægge for det høje Ting, skal jeg ikke trætte Tinget med en Fremstilling af alt det Arbejde, som det er alle bekendt, at der i Djebliffet foregaar overalt i Verden med Hensyn til Løsningen af dette Spørgsmaal. I visse Lande er der allerede gjort praktiske Forsøg paa dette Spørgsmaals Løsning; i andre Lande har det staaet paa Dagsordenen uden endnu at være traadt ud i Livet. Jeg skal ikke dvæle herved, fordi hele denne Sag her til Lands allerede har været Genstand for en let tilgængelig Litteratur, saa jeg kan forudsætte det som bekendt. Jeg skal kun berøre denne Sags Stilling der, hvor den er videst fremme, nemlig i Tyskland, hvor man har en Alderdomsforlørgelse, der næste Aar vil træde i Virksomhed. Den Løsning, man der har forsløgt, tror jeg ikke vil friste os her i Landet til Efterligning. Det er en Tvangsforsikring, en Tvangsforsikring, som yder en meget karrig Understøttelse, navnlig karrig derved, at den først naaer den Paagældende i en fremrykket Alder, saa det for de fleste Arbejdere vil stille sig saare usandsynligt, at de nogen Sinde opnaa den Alder. Den kræver dernæst et affkræffende vidtløftigt Maskineri og Administration til sin Udførelse. Men navnlig det, at den paalægger Forsikring ved Tvang, vil sikkert findes stridende med Anskuelserne her. Alle andre Steder, hvor man ikke har troet at turde ty til Tvang, men, hvor man har paa en mere eller mindre indgaende Maade søgt fra Samfundets Side at fremme frivillig Forsikring, har det viist sig at være forgæves; der har ikke været opnaaet noget næneværdigt ad den Vej. Ikke en Gang i det Land, som har den bedst udviklede og mest velstaaende Arbejdsstand, nemlig England, har det viist sig at være den Vej, ad hvilken man skal naa til almindelig Alderdomsforlørgelse. Jeg tror da at turde sige, at Dørvæjserne i den nyere Tid ere gaaede i den Retning, at, hvis der

skal gøres noget særligt, noget, som skal faa Betydning i dette Øjeblik, allerede i denne Generation, kan det kun ske derved, at der direkte ydes de ubemidlede gamle en Understøttelse i en vis Alder, uden at man stiller den Fordring til de vedkommende, at de selv skulle have ydet Tilskud dertil. Et saadant Tilskud vilde netop for de Klassers Vedkommende, her er Tale om, umulig kunne fordres, fordi deres daglige Livsvilkaar ikke tillade dem at afse noget til et Formaal, som dog altid ligger ude i Fremtiden, tilmed i en temmelig uviss Fremtid. Det vilde ogsaa være betænkeligt, om man ved Tvang vilde kræve saadanne Bidrag hos Folk, som maatte kunne have mere nærliggende og ogsaa mere vigtige Formaal at fyldestgøre ved disse Bidrag. Det, som gør denne anden Vej, jeg nævnte, vanskelig, og som i visse Tilfælde har ført til, at man er veget tilbage derfor, er ikke, tror jeg, fortrinnsvis Vanskeligheden ved at sætte det i Værk. Ganske vist er der Vanskeligheder, men de ere næppe større, end at de kunne overvindes, og næppe større end de Vanskeligheder, som have frembudt sig for andre lige saa store nye Reformers, som dog lykkelig ere blevne førte igennem. Nej, det man snubler over og standser ved, er Pengene, er de store Summer, som her er Tale om. Naar jeg nu derfor har sagt, at dette Forslag er en Lejlighedslov, set fra en vis Side, har jeg derved navnlig sigtet til den Lejlighed, som frembyder sig ved, at vi nu, saaledes som den politiske Situation har ardet sig, have liggende paa Bordet det meste af, hvad vi skulle bruge til en saadan tarvelig Alderdomsunderstøttelse. Vi have nemlig 7 Mill. Kr., som der ikke er noget paatrængende Djemed for, og som det vilde være en Velgerning, naar de endelig skulde anvendes, da at anvende paa denne Maade. Denne Vej er det altsaa, vi Forslagsstillere tillade os at anbefale at gaa. Vi foreslaa en Understøttelse til de ubemidlede gamle her i Landet fra deres 62de Aar, og vi sætte denne Understøttelse til at bevæge sig fra 100—200 Kr. aarlig. Vi have sat denne Understøttelse noget forskellig for Mænd og for Kvinder, lidt højere for Mænd end for Kvinder, dels fordi her, hvor der er Tale om absolutte Livsformødenheder, kan det næppe nægtes, at Mændens Behov er noget større end Kvindens, dels fordi den enlig stillede gamle Mand vil have Trang til kvindeligt Medhjælp, hvilket vil gøre ham Livet noget dyrere end Kvinden. Paa den anden Side stille vi Understøttelsen til et Uegtepar noget mindre, end den vilde blive, naar vi ligefrem lagde de to Parters Under-